

XARXA MONESTIR SANT FRANCESC

MEMÒRIA 2020

Índex de continguts

Introducció.....	2
Antecedents de la Xarxa.....	2
Justificació.....	3
Quadre d'objectius.....	3
Quadre d'accions 2020.....	4
Conclusions.....	10

Introducció

El passat any 2020 es va començar a viure una situació d'excepcionalitat a causa de la pandèmia de la Covid-19. Situació que encara estem vivint a principis de l'any 2021.

L'11 de març de 2020 l'Organització Mundial de la Salut va declarar la pandèmia internacional a la situació d'emergència de salut pública provocada per la Covid-19.

El 14 de març de 2020 es va declarar l'estat d'alarma a tot l'Estat mitjançant el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, modificat parcialment pel Reial decret 465/2020, de 17 de març. Amb posterioritat, l'estat d'alarma s'ha prorrogat en diverses ocasions.

El 21 de juny de 2020 el govern d'Espanya conclou l'últim estat d'alarma, acaba la desescalada i es va entrar a la 'nova normalitat' després de noranta-nou dies d'emergència nacional.

El 29 d'octubre de 2020, a través de la RESOLUCIÓ SLT/2700/2020, es prorroguen i es modifiquen les mesures en matèria de salut pública per a la contenció del brot epidèmic de la pandèmia de Covid-19 al territori de Catalunya; la qual cosa obliga a adoptar noves mesures de contenció de l'activitat laboral i social per aturar la transmissió del virus i protegir la salut de la població.

Les mesures de contenció de l'activitat laboral i social viscudes durant el confinament i prorrogades fins a l'actualitat, han agreujat la situació econòmica dels col·lectius més vulnerables i ha fet emergir nous col·lectius afectats, noves necessitats socials derivades de la situació d'excepcionalitat, que s'han d'atendre.

La situació d'excepcionalitat derivada de la pandèmia també ha afectat l'activitat habitual de la Xarxa Monestir-Sant Francesc, però s'ha fet un esforç per adaptar-se a la nova situació per seguir treballant en les antigues i noves demanades del veïnat.

Antecedents de la Xarxa

L'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès aprova l'any 2014 el Pla Local d'Inclusió Social 2014-2015, projecte que s'emmarca dins de l'Estratègia social, econòmica i mediambiental per a Sant Cugat del Vallès del mandat 2011-2015 i es conjugava amb el Pla d'Alineació competitiva Estratègica 2012-2015 (PACTE)

L'any 2014 en el marc del Pla Local d'Inclusió Social, l'àmbit de Gestió de Benestar i Ciutadania de l'Ajuntament de Sant Cugat decideix engegar un procés participatiu en els barris de Monestir i Sant Francesc, amb el objectiu de recollir les necessitats que les entitats del territori havien detectat i alhora, desenvolupar les propostes d'actuació vers les mateixes. Posteriorment, algunes de les entitats participants, a instàncies de l'Ajuntament, decideixen donar continuïtat a aquesta feina mitjançant un grup de treball col·laboratiu: la Xarxa Monestir Sant Francesc.

Justificació

La situació actual de pandèmia per la Covid-19 i la seva evolució ha posat de manifest l'agreujament d'un seguit de necessitats que ja existien i l'aparició de noves derivades d'aquesta situació d'excepcionalitat. Les necessitats derivades del confinament, encara que tinguin la seva arrel en àmbits com l'econòmic, laboral, salut, etc., esdevenen necessitats socials.

Des de Serveis Socials s'intenta donar resposta a les necessites econòmiques bàsiques de les famílies en risc d'exclusió social, però cal complementar aquesta resposta des de la comunitat, des de l'acció comunitària. Cal implementar estratègies comunitàries, col·lectives i col·laboratives per donar suport per la banda relacional i contribuir, d'aquesta manera, atenuar les conseqüències negatives de les dificultats econòmiques i afavorir a la resiliència¹ col·lectiva.

Quadre d'objectius

	OBJECTIU GENERAL	OBJECTIUS ESPECÍFICS
Xarxa Monestir Sant Francesc	Definir i endegar accions comunitàries per promoure la cohesió i inclusió social als barris de Monestir i Sant Francesc.	<ul style="list-style-type: none"> • Detectar situacions de risc d'exclusió social • Proposar i organitzar accions que contribueixin a millorar la vida del veïnat. • Promoure el treball en xarxa, la co-responsabilitat i solidaritat entre les entitats del territori i generar sinergies cap un treball col·laboratiu.

¹ Capacitat de l'individu per a afrontar amb èxit una situació desfavorable o de risc, i per a recuperar-se, adaptar-se i desenvolupar-se positivament davant les circumstàncies adverses.

Quadre d'accions 2020

OBJECTIU	ACCIÓ	INDICADORS	RESULTATS DESTACATS
Detectar situacions de risc d'exclusió social	Trucar a entitats del territori per copsar les necessitats derivades o agreujades pel confinament	<ul style="list-style-type: none"> • 32 trucades realitzades • 10 entitats contactades • 6 derivacions a serveis municipals 	<p>Es van estrènyer els vincles amb entitats que no estan actives en la Xarxa.</p> <p>Es van detectar necessitats de col·lectius de persones immigrades.</p> <p>Es van fer algunes derivacions a serveis municipals.</p>
	Diagnosi compartida de les necessitats del barri	<ul style="list-style-type: none"> • 8 entitats de la Xarxa participants • 4 entitats consultades 	<p>Totes les entitats de la Xarxa vam participar en el procés de detecció de necessitats.</p> <p>Es va consultar a entitats que no estan actives en la Xarxa, però que són importants perquè treballen amb col·lectius de persones immigrades, per saber quines dificultats o necessitats estaven vivint arran del confinament i de la Covid-19.</p> <p>Es va fer una feina d'observació dels entorns de les entitats per tal de detectar necessitats manifestes i latents.</p> <p>Es va fer una diagnosi de la situació social del barri i s'ha entregat a l'Ajuntament.</p>
Proposar i organitzar accions que contribueixen a millorar la vida del veïnat	Tallers sobre videojocs per a mares i pares (en línia)	<ul style="list-style-type: none"> • 2 cursos (1 de 4 sessions i 1 de 3 sessions) • Total de persones participants: 9 	<p>En la segona edició van participar dos pares llatinoamericans. És molt important perquè, normalment, la concepció de la criança dels fills per part dels homes llatinoamericans és molt funcional i poc afectiva, la qual cosa fa que no s'impliquin en la criança. Per aquest motiu, arribar aquest col·lectiu (home-llatinoamericà) ha estat molt significatiu perquè mostra l'interès d'alguns pares per saber en què gasten el temps els seus fills i filles.</p>
	Tallers d'hort al balcó (en línia)	<ul style="list-style-type: none"> • 2 cursos de 3 sessions • Total de persones participants: 9 	<p>Els horts al balcó ajuden a les persones a tenir contacte amb la natura en moments tancament domiciliari. Les plantes milloren l'entorn i l'estat d'ànim de les persones i això es va fer evident amb el confinament.</p> <p>Abans del confinament s'havia pensat fer cursos d'hort al balcó per donar alternatives a les veïnes que no poden accedir a una parcel·la de l'hort comunitari, però amb el confinament la necessitat de crear un espai verd dins les llars es va fer urgent. Per aquest motiu es van fer aquests cursos en línia, per transmetre els coneixements bàsics per crear un hort al balcó i ajudar al veïnat en crear estratègies per portar millor el confinament.</p>

<p>Taller de comunicació per millorar la convivència (en línia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 curso de 3 sessions • Total de persones participants: 5 	<p>Gestió de les emocions davant del conflicte.</p> <p>Durant el confinament es va detectar un augment dels conflictes familiars a causa de una convivència intensiva (24h/7d).</p> <p>Les persones assistents van manifestar les dificultats de viure i conviure amb tots els membres de la família en un mateix espai, fent tota mena de tasques alhora: feina, guarderia, escola, centre de dia, etc.</p> <p>L'objectiu del curs va ser donar eines a les persones per a comunicar-se millor, per tal de fer una comunicació efectiva, que ajudés a resoldre conflictes manifestos i latents.</p>
<p>Taller de comunicació efectiva en temps de la Covid-19 (en línia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 curso de 4 sessions • Total de persones participants: 4 • Sexe de les persones participants: 100% dones 	<p>Gestió de les emocions davant de la incertesa.</p> <p>Després de l'estat d'alarma i el confinament es va detectar que a les persones les preocupava la situació econòmica, laboral, escolar i social. La incertesa de com evolucionaria tot plegat estava generant molta ansietat.</p> <p>Les persones assistents van manifestar la tensió que estaven vivint per la situació en general; que necessitaven saber com autogestionar-se les pors, les frustracions i totes les emocions que els despertava la situació actual.</p> <p>L'objectiu del curs va ser donar eines a les persones per a saber com gestionar l'ansietat i les emocions que provoca. Saber d'on ve l'emoció i l'ansietat per poder vehicular-la de la millor manera.</p>
<p>Espai de Creixement Familiar (presencial i en línia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 cicle de 8 sessions • 3 sessions presencials • 5 sessions en línia • Total de persones participants: 14 	<p>El contingut de les 8 sessions programades es va treballar conjuntament amb les persones assistents per tal d'atendre els temes del seu interès.</p> <p>Es van inscriure 18 persones. Durant les sessions presencials es va mantenir una assistència de 12-14 persones. En la transició a les sessions en línia l'assistència va disminuir ostensiblement, vam començar amb 6 persones i vam acabar les sessions amb 5.</p> <p>Malgrat l'evolució d'assistència de l'any 2020, les famílies que van acabar el cicle van valorar-lo com a molt positiu, tot i que, van manifestar que la modalitat en línia no els agrada.</p>
<p>Hort del Barri</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporació de l'Escola d'Adults a l'hort • Rotació d'usuari d'una parcel·la inclusiva • Rotació d'usuaris de dues parcel·les col·lectives • Rotació d'usuari d'una parcel·la de veïnatge 	<p>Entre 6 i 12 alumnes de l'Escola d'Adults assisteixen a l'hort com a part curricular de la seva formació. Els primers alumnes a entrar van ser joves que es preparen per accedir a l'FP de grau mitjà. Posteriorment, van incorporar a un altre grup, en aquest cas, de persones adultes del curs d'alfabetització; persones immigrades, en la seva majoria, sense regularitzar. Per l'edat, els seus interessos i l'origen, estan fent un aprofitament màxim de l'espai, ja que els agrada molt passar una estona</p>

- Formació i assessorament personalitzat parcel·la a parcel·la
- 1 assemblea en línia
- Actualització dels documents de l'hort.

cuidant de la parcel·la i aprenent de manera diferent els continguts del curs d'alfabetització.

Totes les parcel·les inclusives estan plenes, a l'última plaça va accedir un home prejubilat per malaltia mental, nouvingut a Sant Cugat i sense xarxa relacional. Les dues parcel·les col·lectives (dues unitats familiars per parcel·la) van canviar d'usuari; és a dir, 4 famílies noves van entrar a l'hort. I una d'aquestes famílies és un pare jubilat amb la seva filla adulta amb Síndrome de Down que venen junts a cuidar la seva parcel·la.

Una parcel·la de veïnatge va canviar d'usuari, és a dir, una família nova, veïna del barri va entrar a l'hort.

Durant el confinament es van realitzar diferents calendaris d'accés a l'hort per tal de respectar l'aforament màxim en cada fase, segons les restriccions establertes.

Es va establir un protocol de permanència en el recinte i de manipulació de les eines comuns. Es va proveir de sabó, gel hidroalcohòlic i guants.

En assemblea es va acordar una manera diferent d'organitzar la neteja dels espais comuns i camins, per tal d'afavorir la participació de totes les parcel·les. Des de llavors el ritme i l'efectivitat de les neteges és òptim.

Es va començar a realitzar un vídeo per fer pedagogia sobre l'ús responsable de l'aigua. També es va actualitzar tota la documentació de l'hort, es van fer nous formularis per enregistrar millor les dades de les persones usuàries.

Mural dels Jardins del Vallès

- 6 Reunions per treballar els valors, els conceptes, els espais i els col·lectius que es volia destacar en el mural.

Es va fer un treball de reflexió col·lectiva sobre els orígens del barri i la seva evolució, sobre els col·lectius de persones migrades en els seus orígens i en l'actualitat, sobre els valors que es volien reflectir i sobre les "escenes" i "espais" que havien d'aparèixer al mural.

Nadal al barri

- 3 Concerts en la residència Sant Cugat
- Pessebre a la Residència Sant Cugat
- 1 Concert itinerant pel barri
- 4.453 Estels de Nadal partides a les 4.453 llars del barri
- 1.500 Estels de Nadal partides a 15 residències de gent gran de la ciutat

Es van fer 3 concerts (4 i 24/12 i 4/1) a la residència, perquè el col·lectiu de la gent gran, especialment els residents en centres geriàtrics, van ser els més afectats per la Covid-19 i el confinament. Per aquest motiu se'ls va portar l'esperit nadalenc i una mica d'alegria, oferint-los una estona de música en viu. Va ser molt oportú, perquè va coincidir amb tres setmanes sense visites de familiars per la Covid-19. També es va realitzar un pessebre al Jardí de la residència per mantenir un element decoratiu tradicional de gran format pel gaudi de les persones residents

- 1 vídeo de felicitació de Nadal

com per al veïnat que passava per la Rambla Mossèn Juli. Els personatges de l'escena del naixement els van pintar els mateixos avis i àvies com una activitat d'estimulació de les capacitats motores.

El concert itinerant pel barri es va realitzar per portar l'esperit nadalenc a les llars del veïnat. Va ser una manera de que tothom des de les seves finestres o balcons pogués sentir música de Nadal, sense haver-se de desplaçar, per evitar aglomeracions; per una altra banda, també es pretenia dinamitzar l'eix comercial.

Els estels de Nadal es van realitzar per substituir l'activitat "Decorem la Plaça", amb l'objectiu que cada família del barri rebés una felicitació per part de la Xarxa i aleshores un objecte decoratiu que contribuís a la decoració de Nadal de la llar, tot plegat, destacant que tot i la distància som una comunitat que s'estima i vol construir plegada un barri millor. Es van repartir als 3.610 habitatges del barri del Monestir i als 843 habitatges del barri de St. Francesc. Aquesta iniciativa va ser molt ben rebuda pel veïnat i vam rebre agraïments per les xarxes socials.

Els estels de Nadal per a les residències va comportar un disseny especial, ja que estaven fetes perquè aguantessin la intempèrie, per poder decorar l'exterior dels centres, si així ho consideraven oportú. L'objectiu va ser contribuir a fer un Nadal més càlid als centres geriàtrics, aportant uns elements decoratius, que a la vegada, les persones residents poguessin participar en el muntatge dels estels.

El vídeo de Nadal va ser un complement dels estels físics. Va ser una felicitació, alhora va ser una explicació visual del muntatge dels estels.

Vídeo sobre la Xarxa confinada

- 1 vídeo sobre els efectes del confinament en la feina de la Xarxa

Es va fer una reflexió sobre com estava afectant el confinament a les activitats de les entitats i col·lectius, i a l'activitat habitual de la Xarxa. El vídeo el va realitzar Cultura.

Article sobre la Xarxa, revista SOM CENTRE EST

- 1 article sobre els efectes del confinament en la feina de la Xarxa

Els editors de la revista municipal SOM CENTRE EST ens van demanar un article explicant com estàvem passant el confinament. La revista no és de barri, és de districte, però els va semblar interessant que ens poguéssim explicar com a Xarxa que aglutina algunes entitats del barri del Monestir i Sant Francesc.

Pressupostos participatius

- 4 propostes de projecte

Es va fer un treball de reflexió sobre necessitats per millorar l'entorn del barri i sobre possibles projectes per demanar als pressupostos participatius. De la reflexió

			<p>i posada en comú van destacar les quatre propostes presentades:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Un espai de jocs infantils digne als Jardins del Vallès – Instal·lació d'una pèrgola vegetal al sorral infantil dels jardins del Vallès – Instal·lació de lavabos públics als parcs dels barris del Monestir i de Sant Francesc – Instal·lació de caixes niu d'òlibes per a la biodiversitat i el control de ratolins
	<p>Equipo d'il·luminació per al barri</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2 equips d'il·luminació per fer actes de petit format. 	<p>El gener de 2020 es va posar a disposició de les entitats i col·lectius del barri, l'equip d'il·luminació demanat al Consell de Barri. L'equip es va demanar l'any 2019 perquè es va valorar la necessitat de disposar-ne per fer petits actes a l'aire lliure. L'equip el custodia i gestiona el Xalet Negre. El pot reservar i fer servir qualsevol entitat del barri. L'objectiu és facilitar la dinamització del barri a través de disposar dels elements bàsics necessaris per dur a terme actes públics. L'any 2018-19 ja vam aconseguir un equip de so (taula de so, bafles i micròfon), amb el mateix propòsit.</p>
<p>Promoure el treball en xarxa, corresponsabilitat i solidaritat entre les entitats del territori i generar sinergies cap un treball col·laboratiu</p>	<p>Mantenir la Xarxa activa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 21 reunions • 8 entitats actives 	<p>Durant l'any 2020 es van realitzar 21 reunions de Xarxa. El més important durant aquest any va ser mantenir la Xarxa activa per mantenir el vincle amb les entitats i entre les entitats.</p> <p>Malgrat l'aturada del principi del confinament, les reunions es van mantenir al llarg de tot l'any. Es va establir un calendari de reunions internes i es van programar accions en línia cap el veïnat.</p> <p>Les entitats es van mantenir unides amb esperit de Xarxa, però, per exemple, la Residència Sant Cugat ha disminuït la seva presència i participació. La Covid-19 els ha complicat molt la feina diària, la qual cosa fa que hagi caigut la seva presència en la Xarxa.</p>
	<p>Estrènyer els lligams de la Xarxa amb entitats del territori</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 0 entitats noves contactades • 4 entitats vinculades d'alguna manera amb la Xarxa 	<p>A causa de la complicada situació derivada pel confinament no es va poder fer prospecció d'entitats noves per incorporar a la Xarxa. La feina feta bàsicament va consistir a mantenir al grup motor cohesionat.</p> <p>Sí que s'ha mantingut contacte amb entitats del territori que vam creure convenient estrènyer el vincle, ja que són entitats de col·lectius de persones migrades, com ara: el Centre Islàmic del Vallès, el Casal Cultural Àrab, la Morenada Sant Cugat i la Morenada Central Oruro. Col·lectius que per les seves característiques socioeconòmiques han patit molt per la crisi derivada del confinament.</p>

Comunicació i relat de la Xarxa	<ul style="list-style-type: none"> • 4 sessions de treball 	<p>L'any 2019 la Xarxa va fer una auto-avaluació general, on va valorar la necessitat de millorar la comunicació per donar-se a conèixer al territori. L'any 2020, per donar resposta aquesta necessitat es va considerar oportú l'acompanyament d'una agent expert, per aquest motiu es va contactar amb Guillem Rovira. Es va considerar necessari treballar amb les entitats actives de la Xarxa per mirar com veuen i viuen la Xarxa i extreure el relat conjunt. Als mesos de juny i juliol es van fer les reunions per treballar-hi.</p> <p>Va ser el primer pas per estructurar els missatges i el to que es vol transmetre a través de la plana web i els materials de la Xarxa.</p> <p>Com a resultat tenim un document base del relat de la Xarxa i les vies/formats de comunicació per millorar la seva comunicació.</p>
Web de la Xarxa	<ul style="list-style-type: none"> • Plana web de la Xarxa • Feina de reflexió 	<p>El quart trimestre de 2020 es va començar a treballar en la plana web amb Sinergia Value i Jana Martínez. Es va presentar una proposta d'estructura de la web perquè les entitats de la Xarxa treballessin a partir d'aquest punt: dir què els semblava, què trobaven a faltar i què els havia agradat. Amb el retorn es va anar perfilant l'estructura, els possibles continguts, l'estil i format de presentació.</p> <p>Actualment es continua treballant en els diferents blocs de la plana web.</p>
Disseny d'elements comunicatius de la Xarxa (consell de barri)	<ul style="list-style-type: none"> • Actualització de banderoles, lones i altres materials. • Millora dels materials de difusió de: Jornada Fembarri!, Nadal al barri i la festa del barri. 	<p>A principis de 2020 es va presentar un projecte al Consell de Barri per millorar els elements comunicatius de la Xarxa, per fer més i millor difusió de les activitats consolidades: Jornada Fembarri!, Nadal al barri i la festa del barri. També millorar els elements transversals com a lones de la Xarxa i fer un photocall.</p> <p>El consell va valorar donar suport només en el disseny, ja que era el que s'ajustava al pressupost assignat al projecte. Els elements estan en procés de disseny.</p>
Millorar l'estructura i funcionament de la Xarxa	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de reunions de treball destinades a elaborar els documents interns • Nombre de persones/entitats implicades en la seva elaboració 	<p>Des de Ciutadania s'assumirà la despesa de producció dels materials.</p> <p>L'any 2019 la Xarxa va fer una auto-avaluació general, on va valorar la necessitat de millorar la seva estructura i el seu funcionament. L'any 2020, per donar resposta aquesta necessitat es va considerar oportú l'acompanyament d'una agent expert, per aquest motiu es va contractar a INDIC. Per dur a terme la feina de reflexió sobre com millorar la Xarxa, es va considerar necessari treballar no només amb les entitats i personal tècnic municipal, sinó també, i prioritàriament, amb les representants polítiques referents.</p> <p>Actualment estem a l'inici d'aquest procés de reflexió políticotècnica.</p>

Conclusions